

Traumabehandeling voor de gevolgen van seksueel misbruik: *'Wie is er nu eigenlijk bang?'*

dr. Iva Bicanic, klinisch psycholoog
Landelijk Psychotraumacentrum UMC Utrecht
Centrum Seksueel Geweld

Bron: Plan NL

Misbruikte kinderen hebben itt algemene populatie

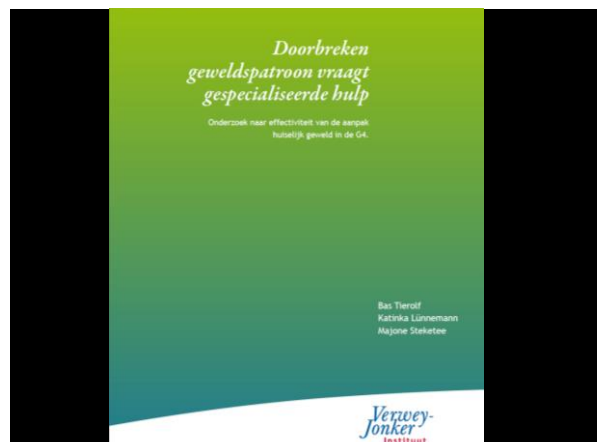
- 10 x meer risico op psychotische stoornis
- meer risico op angst, somberheid en verslaving
- meer lichamelijke klachten

Bourgeois et al, 2018; Fergusson, McLeod & Horwood, 2013; Bae et al., 2018

T t t t T T T t T t t t t t t t
t t t t T T T t T t T t T
t T t t t t T t t t T

Most studies have found it difficult to differentiate the effects of child sexual abuse from those of emotional and physical abuse and neglect and those of a dysfunctional family, as these often coexist.

Dong, Anda, Dube, Giles, & Felitti, 2003

- Anderhalf jaar na melding bij Veilig Thuis is bij 50% van de gezinnen nog steeds sprake van zeer ernstig fysiek geweld
- In bijna 80% van de gezinnen is na 1,5 jaar nog steeds sprake van psychisch geweld

Tierolf, Lunneman & Steketee, 2014

- Na melding bij Veilig Thuis kreeg 40% van de kinderen hulp
- Zelden bestond die hulp uit traumabehandeling, terwijl 1 op de 3 kinderen traumasymptomen heeft

Tierolf, Lunneman & Steketee, 2014

Slachtoffermonitor

- 3,3% van de kinderen in jeugdhulp ontvangt hulp (mede) voor seksueel geweld

Nationaal Rapporteur, 2016

Verklaringen?

- De geweldsproblematiek in gezinnen is divers en complex
- Complexe trauma/PTSS
- Traumabehandeling niet mogelijk als er geen stabiliteit en/of geen hechtingsfiguur is

Uitgangspunt

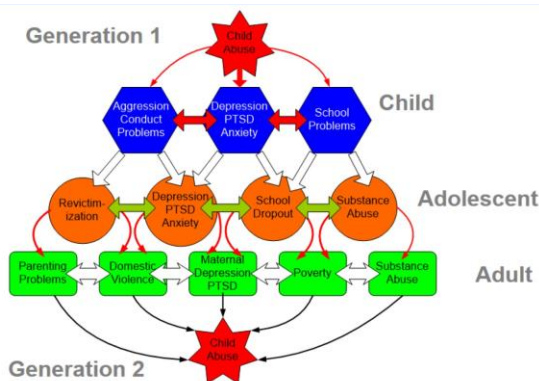
Voor slachtoffers én plegers van (seksueel) geweld moet intensieve en gespecialiseerde zorg beschikbaar zijn.

Nog een verklaring?

Kan het zijn dat hulpverleners zelf een beetje complex doen waardoor traumabehandeling achterwege blijft?

Slachtoffers van onbehandeld seksueel trauma hebben verhoogd risico op revictimisatie

Organisaties zijn niet bereid om echt samen te werken aan het doel om relaties veiliger te maken.

Hulpverleners nog te weinig bekend met risicogestuurde zorg.

Hulpverleners kunnen handelingsverlegen zijn en verschuilen zich soms achter de zes testen van Slapende Honden

Hulpverleners krijgen geen tijd om vakliteratuur te lezen. Daardoor zijn ze onvoldoende op de hoogte van actuele kennis en richtlijnen.

Nieuwe studies: geen invloed op behandel-effect

Comorbiditeit
Leeftijd bij aanvang misbruik
Dissociatie
Duur en ernst van misbruik

PTSS Richtlijn 2018

Co-morbiditeit en vroegkinderlijk trauma zijn geen redenen om geen richtlijnbehandeling te geven.

Comply or explain

“De psychotherapeut gaat in beginsel uit van de voor de beroepsgroep geldende ggz-richtlijnen. ‘In beginsel’ betekent in dit verband dat het afwijken van een richtlijn moet kunnen worden beargumenteerd: ‘comply or explain’. De afwegingen worden gemotiveerd vastgelegd in het dossier”.

Beroepscode NVVP, 2018

Hulpverleners blijken zich vaak niet aan een protocol te houden, en hebben last van zgn. therapist-drift

Hulpverleners hechten teveel waarde aan de therapeutische relatie

Figure 1. Adolescent-rated alliance at session 3, mid-treatment, and post-treatment
Note: WAI = Working Alliance Inventory; PE-A = prolonged exposure for adolescents; CCT = client-centered therapy

Therapeutrotatie, Van Minnen, 2018

